

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Archeologia powszechna: okresy późnorzymski i wędrowek ludów - ćwiczenia, PG_00139708						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Andrzej Kasprzak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Andrzej Kasprzak				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	0.0	30.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		20.0	52
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z kulturą materialną Europy od późnego okresu wpływów rzymskich po okres wędrowek ludów.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i powszechnej	Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą kultury materialnej barbarzyńskiej Europy w okresach późnorzymskim i wędrówek ludów. Zna periodyzację i kulturę materialną tych okresów oraz związaną z tym fachową terminologię.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii	Potrafi brać udział w debacie stosując fachową terminologię dotyczącą okresów późnorzymskiego i wędrówek ludów, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczką ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu archeologii	Potrafi zidentyfikować podstawowe zabytki z okresów późnorzymskiego i wędrówek ludów oraz na ich podstawie datować zwarte zespoły.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych związanych z okresami późnorzymskim i wędrówek ludów.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści dotyczącej okresów późnorzymskiego i wędrówek ludów.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[ARCHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii okresu późnorzymskiego i wędrówek ludów.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_U06] Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole.	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
Treści przedmiotu	Periodyzacja okresu wpływów rzymskich i wędrówek ludów, Charakterystyka kultury materialnej okresu późnorzymskiego i wędrówek ludów: kategorie zabytków Identyfikacja materiałów archeologicznych okresu późnorzymskiego i wędrówek ludów ćwiczenia praktyczne Wyspecjalizowana wytwórczość garncarska, ośrodki produkcyjne Style zdobnicze okresu wędrówek ludów Datowanie zespołów zwartych		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowe wiadomości z zakresu pradziejów powszechnych, historii starożytnej i geografii, umiejętność krytyczne porównywania różnych kategorii danych i wskazywania zależności.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	datowanie zespołów zwartych	51.0%	40.0%
	przygotowanie referatu	51.0%	20.0%
	prace pisemne	51.0%	40.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	J. Wielowiejski (red.), <i>Prahistoria ziem polskich</i>, tom V, Warszawa Wrocław-Kraków 1981. A. Bursche et al. (red.), <i>The migration period between the Odra and the Vistula, East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450-1450</i>, vol. 1, nr 59/1, Leiden-Boston 2020. K. Godłowski, <i>The Chronology of the Late Roman and Early Migration Periods in Central Europe</i>, Kraków 1970. A. Kokowski, <i>Grupa masłomęcka. Z badań nad przemianami kultury Gotów w młodszym okresie rzymskim</i>, Lublin 1995. W. Nowakowski, Die Olsztyn-Gruppe (masur germanische Kultur) in der Völkerwanderungszeit. Das Problem ihrer chronologischen und territorialen Grenzen, [w:] <i>Die spätromische Kaiserzeit und die frühe Völkerwanderungszeit in Mittel- und Osteuropa</i> (red. M. Mączyńska, T. Grabarczyk, Łódź 2000, s. 168 - 180. H. Dobrzańska, Zagadnienie datowania ceramiki tocznej w kulturze przeworskiej, <i>AP</i> 24 (1980), s. 87-152. M. Mączyńska, Schyłkowa faza kultury przeworskiej, <i>Kultura przeworska</i> 4, 1999, s. 25-53. M. Mączyńska, Der frühvölkerwanderungszeitliche Hortfund aus Łubiana, Kreis Kościerzyna (Pommern), <i>Bericht der Römisch-Germanische Kommission</i>, t. 90, 2009 (2011), s. 7-481. H. Machajewski, <i>Z badań nad chronologią dębczyńskiej grupy kulturowej w dorzeczu Parsęty</i>, Poznań 1992. J. Tejral, <i>Neue Aspekte der frühvölkerwanderungszeitlichen Chronologie im Mitteldonaupraum</i> [w:] J. Tejral, H. Friesinger, M. Kazanski (red.), <i>Neue Beiträge zur Erforschung der Spätantike im mittleren Donaupraum</i>, Spisy Archeologického Ústavu AV ČR Brno 8, Brno 1997, s. 321–392. J. Ginalski, <i>Ostrogi kabłąkowe kultury przeworskiej. Klasyfikacja typologiczna</i>, <i>Przegląd Archeologiczny</i> 38, 1991, s. 53–84. P. Kaczanowski, <i>Klasyfikacja grotów broni drzewcowej kultury przeworskiej z okresu rzymskiego</i>, Kraków 1995. M. Biborski, <i>Miecze z okresu wpływów rzymskich na obszarze kultury przeworskiej</i>, <i>Materiały Archeologiczne</i> 18, 1978, s. 53–165. N. Zielsing, <i>Studien zu germanischen Schilden der Spätlatene und der römischen Kaiserzeit im freien Germanien</i>, <i>British Archaeological Reports</i>, International Series, 505, Oxford 1989.
-----------------------	-------------------------	--

	Uzupełniająca lista lektur	A. Bitner-Wróblewska, From Samland to Rogaland, East-West connections in the Baltic basin during the Early Migration Period, Warszawa 2001. H.-J. Eggers, Der römische Import im freien Germanien. Atlas der Urgeschichte 1, Hamburg 1951. U. Lund Hansen, Römischer Import im Norden, Nordiske Fortidsminder Serie B, 10, København 1987. A. Kokowski, <i>Ze studiów nad ceramiką wykonaną na kole w kulturze wielbarskiej</i>, (w:) <i>Kultura wielbarska w młodszym okresie rzymskim I</i>, Lublin 1988, s. 157–176. J. Rodzińska-Nowak, Jakuszowice. Stanowisko 2. Ceramika z osady kultury przeworskiej z młodszego i późnego okresu wpływów rzymskich i wczesnej fazy okresu wędrówek ludów, Kraków 2006. R. Madyda-Legutko, K. Tunia, Rytro. Karpacka osada z okresu wędrówek ludów, <i>Prace Archeologiczne</i> 57, 1993, Kraków. B. Muzolf, Kultura przeworska na Wyżynie Częstochowskiej, <i>Prace i Materiały Muzeum Miasta Zgierza</i> 2, 1997, s. 187-199.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Cechy ceramiki późnorzymskiej. Charakterystyka kultury materialnej ludności skandynawskiej w okresie wędrówek ludów.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.